



**Občina Tolmin**  
Ulica padlih borcev 2,  
5220 TOLMIN  
**Urad župana**

Številka:

Datum: **24. februar 2014**

## **OBČINSKI SVET OBČINE TOLMIN**

Zadeva: **Informacija o dosedanjih aktivnostih med Občinama Tolmin in Beljak / Villach (Avstrija)**

### 1. ZAČETKI SODELOVANJA MED OBČINAMA BELJAK IN TOLMIN

Začetki sodelovanja z Občino Beljak segajo v leto 2010, ko je župan mesta Beljak Helmut Manzenraiter s prijatelji hodil po slovenskih gorah. Ustavil se je tudi na Črni prsti nad Baško grapo, kjer se je spoznal s tamkajšnjim oskrbnikom kočje Jožefom Dakskoblerjem, sicer poveljnikom GZ Tolmin. Kasneje je župan Manzenraiter z Dakskoblerjem navezal in ohranil stike, ki pa so hitro prerasli osebno prijateljstvo. Sodelovanje je na pobudo Dakskoblerja prešlo na občinsko in druge ravni, najbolj intenzivno na področje gasilstva, GRS in civilne zaščite. Od leta 2010 je med Tolminom in Beljakom sledila vrsta obiskov različnih delegacij, sodelovanj in izmenjav, ki so utrdili vse trdnejše prijateljstvo med občinama.

Prvi uradni stik med občinama beležimo v novembru 2010, ko sta se na povabilo župana Beljaka Helmuta Manzenraiterja odzvala župan Občine Tolmin Uroš Brežan in poveljnik GZ Tolmin Jože Dakskobler. Uradna delegacija Občine Beljak je obisk vrnila že čez nekaj mesecev, maja 2011.

Kontinuirane izmenjave dobrih praks potekajo vsa leta na področju gasilstva, in sicer z rednimi obojestranskimi udeležbami na letnih občnih zborih zvez, večjih društvenih prireditvah in tekmovanjih. Velik potencial izmenjave znanja se je pokazal glede dela z mladimi v gasilstvu in na tej podlagi so bili skovani načrti za sodelovanje mladih Občine Tolmin in Občine Beljak.

### 2. KRONOLOGIJA SREČANJ IN AKTIVNOSTI 2010–2014

Kronološki pregled srečanj na več ravneh s popisom udeležencev, pobud in potekom srečanj – na slovenski in avstrijski strani.

#### **2010**

avgust – Črna prst: prvo srečanje župana Beljaka Helmuta Manzenraiterja v koči na Črni prsti

september – klic iz Beljaka in povabilo na obisk

november – Beljak: prvi uradni stik; iz Tolmina se na obisk odzoveta župan Uroš Brežan in Jože Dakskobler s prevajalko Mašo Kovačič: sprejem na občini Beljak, ogled mesta, obisk gasilske brigade s sprejemom komandanta okrožja Andreasa Stroitzta.

#### **2011**

15. januar – Beljak: obisk gasilske ekipe iz Tolmina na tradicionalnem gasilskem plesu

1. april – Beljak: obisk Gasilske zveze iz Tolmina

4. maj – Tolmin: obisk župana Helmuta Manzenreiterja in uradne delegacije iz Občine Beljak. Sprejem na Občini Tolmin in srečanje vodstva obeh občinskih uprav. Delegacijo iz Avstrije so sestavljali župan Helmut Manzenreiter, direktor občinske uprave dr. Hans Mainhart, direktor gradbeništva dipl. ing. Ubald Nassimbeni, okrajni gasilski poveljnik Andreas Sroitz, poveljnik glavne straže v Beljaku Harald Geissler, dva občinska svetnika ter drugi predstavniki gasilcev. Z županom Občine Tolmin Urošem Brežanom so se kolegi iz Beljaka pogovarjali o sodelovanju obeh občin na področju turizma, možnostih za sodelovanje pri evropskih projektih, o prenosu dobrih praks, kot je na primer tudi gradnja wellnes centra, ki se izvaja v občini Beljak. V drugem delu srečanja so si gostje ogledali Javorco in Tolminska korita.

17. september – Rut: stoletnica PGD Rut – Grant, udeležba gasilcev iz Avstrije

18. september – Črna prst: delegacija iz Občine Beljak, pridružila se jim je delegacija Občine Tolmin

17. december – Beljak: obisk poveljnikov in predsednikov gasilskih društev s Tolminske v Beljaku z namenom spoznati njihov način dela in organiziranost gasilskih enot.

## 2012

30. marec – Beljak: občni zbor Gasilske zveze okrožja Beljak, udeležba Gasilske zveze Tolmin, Jože Dakskobler

31. marec – Tolmin: občni zbor Gasilske zveze, udeležba iz Beljaka

2. junij – Tolmin: prevzem vozila PGD Tolmin, udeležba iz Beljaka

13. oktober – Tolmin: delegacija iz Beljaka, ogled terenov

30. oktober – Beljak: obisk Gasilske zveze iz Tolmina

4. december – Beljak: Na povabilo župana Helmuta Manzenreiterja gostovanje 40. otrok iz šestih tolminskih PGD, udeležba predstavnikov Občine Tolmin (U. Brežan). Obisk novih Koroških toplic, kopanje, ogled Beljaka, druženje na božičnem sejmu.

## 2013

23. marec – Tolmin: delegacija iz Beljaka – udeležba na občnem zboru GZ Tolmin

5. maj – Beljak: dogovor o izvedbi mladinskega tabora v Sloveniji

17–20. maj Ponikve/Pečine, Tolminska: V sodelovanju mentorjev gasilskih društev in lokalnih prebivalcev so otroci iz Beljaka taborili na Šentviški planoti (na Aspasku). Gasilci iz Beljaka s poveljnikom Andreasom Stroitzem so pripeljali 32 otrok in 12 mentorjev. V tridnevnem druženju so si otroci ogledali Tolmin, Tolminska korita, se povzpeli na Črvov vrh, najvišjo točko na Planoti, si ogledali Antonijev rov v Idriji (deževno vreme), Most na Soči in spoznali svetolucijsko arheološko dediščino, se peljali z ladjico na Mostu na Soči, na dan avstrijskega praznika (vnebohod) so v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata z župnikom s Šentviške Gore darovali sv. mašo, zadnji dan so obiskali Kobarški muzej. V puntarskem letu so bili seznanjeni s tolminskim puntom, navezali stik s prebivalci, si ogledali peko kruha v krušni peči, s slovenskimi vrstniki odigrali prijateljsko nogometno tekmo.

21. junij – Beljak: obisk iz Tolmina

10. julij – Beljak: obisk iz Tolmina

20. julij – Beljak: gasilski občni zbor s podelitvijo priznanj za celo okrožje, udeležba iz Tolmina

1. avgust – Beljak: na povabilo župana Beljaka Helmuta Manzenreiterja je 21 mladincev in mladink s 5 mentorji obiskalo Beljak ob praznovanju praznika radosti življenja »Kirchtag«.

7–8. avgust – Beljak: delovni sestanek delegacije Občine Tolmin (Uroš Brežan, Davorin Simčič), LTO (Janko Humar), GRS (Žarko Trušnovec) ter skupni vzpon na karavanško Kepo (Mittagskogel 2143 mnv.).

8. september – Tolmin, ŠC: udeležba župana Helmuta Manzenreiterja z delegacijo na osrednji prireditvi ob obletnici punta: koncert s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, združenimi pevskimi zbori in solisti pod vodstvom dirigenta Marka Muniha.

20. september – Beljak: gasilski izlet veteranov iz Tolmina

26. oktober – Tolmin: za zaključek meseca požarne varnosti je GZ Tolmin organizirala veliko mednarodno vajo enot iz sistema zaščite in reševanja: udeležba gasilcev in postaje GRS s tremi vozili iz Beljaka.

4–5. 12. – Beljak: obisk ekipe (mentorji, gasilci), ki je organizirala tabor na Šentviški planoti – takrat prvi dogovor za pobratenje mesta Beljak in Tolmina.

## 2014

29. januar – Tolmin: sestanek delegacije iz Občine Beljak (Tanja Stroitz) in predstavniki gasilcev ter predstavnikov Občine Tolmin o aktivnostih za pobratenje med občinama.

februar – Iz Občine Beljak takoj ponudili Občini Tolmin kakršno koli pomoč ob ledeni ujmi.

### 3. PLANIRANA SREČANJA, DEJAVNOSTI ZA 2014

april – Tolmin in Beljak: sklepanje o pobratenju na občinskem svetu

maj – Tridnevni pohod ob pobratenju Beljak - Tolmin obeh predstavnikov gasilskih zvez (Jože Dakskobler in Andreas Stroitz) z udeležbo županov na delu poti.

junij – Javna slovesnost ob uradnem pobratenju: 12. junij v Tolminu in 26. junija v Beljaku

#### 4. MOŽNOSTI ZA NADALJNO SODELOVANJE

Z dosedanjimi stiki, vzpostavljenimi prijateljskimi vezmi in sodelovanjem na področju gasilstva smo postavili dober temelj za bodoče sodelovanje. Kljub razlikam med mestoma, lahko med Beljakom in Tolminom poiščemo mnoge vzporednice. Tako kot Tolmin se Beljak nahaja na stičišču zgodovinsko pomembnih poti, ki omogočajo prehod med mediteranskim in alpskim svetom, kar se kaže v več ravneh vsakdanjega življenja. Kulturna in naravna raznolikost je v obeh mestih razlog za zanimanje s strani obiskovalcev teh krajev: razvejena mreža izletniških in pohodniških poti, svet adrenalinskih športov in doživetij v neokrnjeni naravi ter umetniške in kulturne dejavnosti. Bivanje in dejavnosti v obeh mestih so naravnane k možnostim trajnostnega razvoja in zasnovane proti pretiranemu izčrpanju naravnih virov in onesnaževanju okolja.

Prihodnost naših krajev in lokalnih skupnosti bo pomembno zaznamovana prav s sodelovanjem med občinami in različnimi lokalnimi inštitucijami, ki bomo od spodaj navzgor na podlagi številnih skupnih interesov v regiji krepili sodelovanje s projekti na različnih področjih. Primer takega projekta na področju turizma, ki že povezuje Beljak in Tolmin, je pešpot Alpe Adria (Alpe Adria trail).

Formalna povezava med občinama, pobratenje občin Beljak in Tolmin, je lahko spodbuda za močnejše gospodarsko, kulturno, socialno in drugo povezovanje, po katerem je že bilo zaznati težnje v lokalnih sferah obeh območij. Pobratenje mest Tolmin in Beljak prinaša v bližnji prihodnosti možnost za nadgrajevanje stikov predvsem na področjih (vseživljenjskega) izobraževanja, kulture, gospodarstva, turizma, športa in kulturne dediščine. Predvsem bi bilo smiselno z gospodarsko razvitim mestom Beljak okrepiti gospodarsko sodelovanje tako s sorodnimi podjetji kot tudi z uspešni posamezniki.

V spoznavanje raznolikosti in znamenitosti občin Beljak in Tolmin bi se s časoma vključil čim širši del občanov: od otrok iz vrtca in osnovnih ter drugih šol, predstavniki občinskih uprav, občinskih svetov in organizacij, podjetniki ter upokojenci.

Beljak je od Tolmina oddaljen 95 km oz. manj kot uro in pol vožnje. Komunikacijskih kanalov za povezavo je poleg geografske bližine v sodobnem času veliko: predvsem so priročne nove informacijsko-komunikacijske tehnologije, kot so skupni spletni forumi, spletna socialna omrežja in druge multimedijske spletne skupine.

#### 5. POMEN POBRATENJA

Zgodovina 20. stoletja je med geografsko sicer bližnjimi kraji zarezala ostro mejo z dvema različnima političnima sistemoma in čeprav smo z Občino Beljak skoraj sosedje, smo se do nedavnega le slabo poznali. Evropa 21. stoletja je meje med državami odpravila in s tem odprla in spodbudila možnost za spoznavanje, sodelovanje in gradnjo skupne prihodnosti na tem vedno občutljivem območju, kjer se stikajo in prepletajo germanska, romanska in slovanska kultura.

Pobuda za pobratenje med občinama Beljak in Tolmin je plod večletnega vzajemnega sodelovanja na širši lokalni ravni, ki presega zgolj prijateljstvo med organizacijami in posamezniki. Podpis pobratenja bi deloval kot pečat dolgotrajnega prijateljstva dveh občin, na katerega zunanji dejavniki, kot so politične razmere, gospodarska kriza ter druge možne razlike, nimajo občutnejšega vpliva.

Vsekakor je razvijanje in poglobljanje sodelovanja, medsebojnega spoštovanja in razumevanja potrebno zastaviti v korist vseh občanov, pri čemer je poseben poudarek namenjen razvijanju omikanega sožitja in plemenitih medčloveških vezi med prebivalci, še posebej med mladimi. Prav spoznavanje sosedskih kultur, spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja in predstavitev naravno-kulturnih znamenitosti ter srečevanje prebivalcev je skozi tovrstno prijateljsko potrditev med mestoma ključni dolgoročni cilj.

Čakati na vladne prijeme, da bi v zahodnem delu države, ki je že tako pogosto zapostavljen, oblasti začele s podrobnim mikro-razvojnim načrtovanjem ter tako okrepile mednarodno sodelovanje bližnjih čezmejnih občin s Posočjem, je utopija. Razlika v velikosti med obema občinama v tem smislu ne more biti ovira, saj je pobratenje zgolj dobro prilagodljivo orodje za razvoj skupne dejavnosti. Pobratenje lahko na obeh straneh prinese občinam večplastne koristi. Poleg tega, da povezuje prebivalce obeh občin v jezikovnih, poslovnih in kulturnih ozirih, gre predvsem za izmenjavo izkušenj in zglede.

Sodelovanje med sosednjimi narodi, Slovenci in Avstrijci ter med vsemi narodi sveta, je nenazadnje vključeno v protokolarno besedilo slovenske himne, Prešernove Zdravljice, ki narekuje naj *le sosed bo mejak!*

**Uroš Brežan,**  
**župan**